

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 15/10476	
	Arkiv sakID.: 13/1347	Saksbehandler: Jan Erik Johansen
Sluttbehandlede vedtaksinstans: Plan- og utviklingsutvalg		
Sak nr.: 087/15	PLAN- OG UTVIKLINGSUTVALG	Dato: 08.09.2015
003/16	PLAN- OG UTVIKLINGSUTVALG	27.10.2015

OMRÅDEREGULERING FOR SULITJELMA GRUVER

- Vedlegg:
- ✓ Områderegulering for Sulitjelma gruver av 03.07.2015 (plankart og bestemmelser).
 - ✓ Planbeskrivelse av 03.07.2015.
 - ✓ Delutredning for deponi av flotasjonsavgang i Sulitjelma. Vurdering av ulike alternative muligheter.
 - ✓ Konsekvensutredning (KU) – Transportbehov og trafikk.
 - ✓ KU – Støyvurdering. Støykart, 3 stk..
 - ✓ KU – Fagtema samisk natur- og kulturgrunnlag, inkludert reindrift.
 - ✓ KU – Samfunnsmessige forhold.
 - ✓ KU – ROS-analyse.
 - ✓ KU – Fagtema friluftsliv og nærmiljø.
 - ✓ KU – Fagtema naturmiljø.
 - ✓ KU – Utslipp til vann.
 - ✓ KU – Luftforurensning – støvspredning.
 - ✓ KU – Fagtema landskap.
 - ✓ KU – Fagtema kulturminner og kulturmiljø.
 - ✓ KU – Fagtema folkehelse.

Sammendrag:

1. gangs behandling.

Norconsult AS har på oppdrag fra Nye Sulitjelma Gruver AS (NSG) utarbeidet områdereguleringsplan med konsekvensutredninger (KU) for oppstart av ny gruvedrift i de nedlagte gruvene langs Langvatnet i Sulitjelma. Konsekvensutredningene og områdereguleringsplanen følger fastlagt planprogram vedtatt av kommunestyret i Fauske 13.02.2014, sak 011/14.

Hensikten med planarbeidet er altså å legge til rette for oppstart av ny gruvedrift i eksisterende gruver langs Langvatnet i Sulitjelma. Det er planlagt oppstart i tre mindre gruver med deponi i første omgang. Gruvene er Sagmo, Rupsi og Grunnstollen gruver. Oppredningsanlegg planlegges ved Sandnes.

Områdereguleringsplanen fremmes av Fauske kommune.

Områdereguleringsplanen omfatter:

- ❖ Plankart i to deler
- ❖ Planbestemmelser
- ❖ Planbeskrivelse
- ❖ Delutredning. Deponi av flotasjonsavgang i Sulitjelma. Vurdering av ulike alternative muligheter.
- ❖ Konsekvensutredninger (KU):
 - Utslipp til vann
 - Utslipp til luft
 - Støy
 - Andre utslipp
 - Naturmiljø og biologisk mangfold
 - Landskap
 - Kulturminner og kulturmiljø
 - Friluftsliv og nærmiljø
 - Samisk natur- og kulturgrunnlag inkl. reindrift
 - Transportbehov og trafikk
 - Samfunnsmessige forhold
 - Folkehelse, barn og unges oppvekstmiljø, tilgjengelighet til uteområder og gang- og sykkelstinet
 - Beredskap og ulykkesrisiko

Planforslaget inneholder følgende arealformål:

1. *Bebyggelse og anlegg:*
 - *Industri (BII-BI7)*
2. *Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur:*
 - *Vei, eierform offentlig (o_SV)*
 - *Kjøreveg, eierform offentlig (o_SKV)*
 - *Annen veggrunn – tekniske anlegg (o_SVT)*
 - *Annen veggrunn – grøntareal (o_SVG1-o_SVG2)*
3. *Landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift:*
 - *Landbruks-, natur- og friluftsliv samt reindrift*
4. *Bruk og vern av sjø og vassdrag*

- *Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (V)*
 - *Naturområde i sjø og vassdrag (VNV1-VNV2)*
5. *Områder for bestemmelser:*
- *Vilkår for bruk av arealer; Bestemmelsesområde #1*
6. *Faresoner:*
- *Ras- og skredfare (H310_1-H310_13)*

Angjeldende planområde omfattes i hovedsak av kommuneplanens arealdel, med kommunedelplanene for Langvatn 1 og 2. For gjeldende planstatus og rammebetingelser vises det til kapittel 4 i planbeskrivelsen.

Reguleringsplan for Charlottatippen i Sulitjelma, vedtatt 02.10.2002, ligger innenfor angjeldende planområde. Denne ligger i en sone der gjeldende reguleringsplan fortsatt gjelder uendret. For øvrig ligger ingen gjeldende reguleringsplaner i planområdet.

For vurdering av risiko- og sårbarhet for området er det utarbeidet egen KU med fagtema beredskap og ulykkesrisiko.

Krav til vurdering av rasfare og grunnforhold er nedfelt i reguleringsbestemmelsene (§10, pkt. 10.1 og 10.2).

Tilgjengelighet for alle er ivaretatt ved føringer lagt i reguleringsbestemmelsene (§3, pkt. 3.2).

Biologisk mangfold, Naturmangfoldloven § 7, er vurdert i egen KU som er vedlagt.

Planprosess frem til 1. gangs behandling fremgår av vedlagt planbeskrivelse.

Med bakgrunn i oppstartmelding er innkomne forhåndsmerknader gjengitt og kommentert av Norconsult i planbeskrivelsen.

Rådmannen tar kommentarer/vurderinger fra Norconsult til etterretning og har ikke ytterligere kommentarer direkte til disse.

En nyetablering av gruvedriften vil utvilsomt ha en positiv effekt både i form av etablering av arbeidsplasser og flere etablerere i samfunnet. En del av sysselsettingen vil sannsynligvis være basert på pendling og derved gi en begrenset effekt på Sulitjelma. Sulitjelma har i dag vært uten gruvedrift i mer enn 20 år, og en nyetablering vil derved innebære at det aller meste av driften må starte på nytt fra grunnen av. En moderne gruvedrift vil være basert på helt andre metoder enn tidligere, og gruvedrift i dag er en relativt lite arbeidsintensiv virksomhet. En ny gruvedrift vil styrke infrastruktur og servicetilbud i Sulitjelma – dette vil være positivt for fritidsnæringen og andre næringer med tilholdssted i Sulitjelma.

En etablering av en bedrift med 70 ansatte i et relativt lite samfunn som Sulitjelma, vil gi en helt ny situasjon for samfunnsliv og organisasjoner i Sulitjelma og i Fauske.

Ny gruvedrift i Sulitjelma vil være basert på underjordisk drift på kjente malmforekomster, og med utgangspunkt i etablerte gruver. Det er etablert en bygningsmasse (knuseverk, siloanlegg, flotasjonsanlegg, verkstedbygg mv.) på industriområdet på Sandnes i Sulitjelma. Denne bygningsmassen planlegges gjenbrukt, og det er sannsynligvis lite behov for ny bygningsmasse i forbindelse med ny gruvedrift i Sulitjelma.

Konsekvensutredningene viser at det er relativt begrensede skader og ulemper i forbindelse med gjenåpning av gruvedriften.

Etablering av ny gruvedrift i Sulitjelma forventes å ha positiv konsekvens for:

- Folkehelse
- Friluftsliv
- Samfunn

Etablering av ny gruvedrift i Sulitjelma forventes å ha nøytral / ingen konsekvens for:

- Kulturmiljø
- Samisk natur- og kulturgrunnlag
- Støy
- Trafikk

Etablering av ny gruvedrift i Sulitjelma forventes å ha negativ konsekvens for:

- Landskap
- Luftforurensning / støv
- Naturmiljø
- Samfunnssikkerhet
- Utslipp til vann

Som et supplement til konsekvensutredningene – og i tillegg til de krav om KU som er stilt i Planprogrammet, er det utredet ulike alternativer for deponering av avgangsmasser fra gruvedriften. Denne rapporten ble ferdigstilt 2. juli 2015. Utredningen vurderer ulike alternativer for deponi og konkluderer med at et deponi i Langvatnet vil være den beste løsningen.

Det mest krevende området ved ny etablering av gruvedrift i Sulitjelma, vil være vannforurensning sett i forhold til dagens krav til vannmiljø. Tiltakene som settes inn i forhold til vannforurensning vil være avgjørende for om ny gruvedrift lykkes eller ikke. I dette bildet vil det være viktig å vurdere;

- Hva som er «naturlig» forurensning i et område med metallholdige bergarter
- Forurensning som skyldes tidligere drift
- Forurensning som kommer fra ny gruvedrift

Det er modellert utslipp fra ny gruvedrift og har derved et godt anslag på hva ny gruvedrift vil innebære av «ny» forurensning. Imidlertid vil disse anslagene variere med valg av produksjonsmåter, produksjonsvolum og valg av rensestrategi.

I dagens situasjon registrerer man at både volumet av utslipp (antall liter forurenset vann) og konsentrasjonen av metaller i utslippet over Grunnstollen er økende. Økningen i volum indikerer økt lekkasje av vann inn i gruva – noe som er forklaring ut fra at berggrunnen i Sulitjelma er kalkrik og oppsprukket. I årenes løp er det derved ad naturlig vei åpnet for økt lekkasje av vann inn til gruva. Det som imidlertid er vanskeligere å forklare, er at konsentrasjonene av metall i utslippet øker. Dette kan tyde på at bufferkapasiteten inne i gruvene er i ferd med å bli overbelastet. Det renner i dag drøyt 1 million m³ forurenset vann ut fra gruva over Grunnstollen i året. Økende volumer og konsentrasjoner av forurensning aktualiserer tiltak. Slik situasjonen er i dag, bør det iverksettes tiltak for å bringe forurensningssituasjonen under kontroll.

Ved ny gruvedrift i Sulitjelma er det aktuelt å tømme gruvene i Nordgruvefeltet (Giken/Charlotta) for gruvevann. Det anslås at gruvene inneholder ca. 3 millioner m³ gruvevann, og at tømningen vil ta ca. 2 år. Dette vil føre til en tilleggsbelastning for Langvatnet ut over dagens forurensningsgrad. En tømning av Nordgruvefeltet over to år innebærer at Langvatnet tilføres gruvevann + innsigsvann i størrelsesorden ca. 3 millioner m³/år eller ca. 95 liter/sekund. Dette tilsvarer vannmengden som passerer et middels stort kraftverk.

Oppbygging av et fullskala renseanlegg for denne vannmengden med en så høy forurensningsgrad – og som skal være i drift i en begrenset tidsperiode på 2-3 år – synes ikke realistisk. Et mulig alternativ ligger i å etablere et anlegg for nøytralisering av gruvevann med påfølgende utfelling av tungløselige metaller. Dette kan gjennomføres med metallutfelling på stort dyp i Langvatnet. Mulige nøytraliseringsmidler er f.eks. finknust kalk. For å redusere mengden tilsatt kalk, kan gruvevannet oksideres i forkant av nøytralisering. Gruvevann kan også nøytraliseres inne i gruvene, men dette gir økt slamdannelse inne i gruvene og vil være et problem ved uttak av malm på store dyp. Utslipp av forurenset vann fra gruvene kan tidsmessig tilpasses utslipp av rent vann fra kraftverkene slik at de høyeste utslippene gjennomføres når det er størst gjennomstrømming av rent vann i Langvatnet. Etter at tømningen av Nordgruvefeltet er avsluttet, kan driften av nøytraliseringsanlegget skaleres ned til å betjene de vannmengdene som må pumpes ut av gruva ved normal drift.

En endelig avklaring av forurensningssituasjonen – både i forhold til gruvevann og deponi av avgangsmasser, må skje gjennom søknad om utslippstillatelse.

Planforslaget har vært til intern behandling i kommunen, bl.a. hos helsekoordinator, barnas representant, representantene for miljø/friluft og VVA. Denne høringen avstedkom ingen vesentlige merknader.

Rådmannen anbefaler at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn.

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK :

Med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 12-10 legges forslag til områderegulering for Sulitjelma gruver ut til offentlig ettersyn.

PLUT-087/15 VEDTAK- 08.09.2015

Utvalgsleder foreslo:

Saken utsettes til neste møte i plan- og utviklingsutvalget.

Utvalgsleder forslag ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Saken utsettes til neste møte i plan- og utviklingsutvalget.

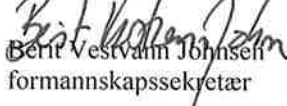
PLUT-003/16 VEDTAK- 27.10.2015

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 12-10 legges forslag til områderegulering for Sulitjelma gruver ut til offentlig ettersyn.

Retts utskrift bekreftes

Berit Vestvann Johnsen
formannskapssekretær

Utskrift sendes:

Enhetsleder plan/utvikling til videre forføyning